

ARKIVERES

JOURNAL

1970-1971

SYK. UDVIKLING	St. polit. og men. be-
forhold til forældre, søsk.	st. polit. og men. be-
skole, kammerater og børn.	Stole
Neglebid — stammen — enuresis	Stole
Mørkeræd — pavor noct.	Stole
Karakter — temp. — gr. stemning	lyst Sand, Juli 1971

64

krimitriller

jussi adler-olsen

Tobak
Sex. —
Psykotro
Tidl. ps

AFDELING 9

November 1985

I ET UFORSIGTIGT øjeblik løb fornemmelsen af med hende. Det kølige, sarte champagneglas mellem fingrene, stemmernes summen og hendes mands lette hånd om livet. Bortset fra forelskelse var det kun splitsekunder i en fjern barndom, der kunne minde om dette. Trygheden ved hendes farmors pludren. Dæmpet latter, mens man slumrede ind. Latter fra mennesker, der for længst var væk.

Og Nete pressede læberne sammen for ikke at lade følelsen løbe af med sig. Det gjorde den somme tider.

Hun rettede sig og så ud over paletten af spraglede kjoler og ranke rygge. Der var kommet mange til hyldestmiddagen for årets danske modtager af Den store Nordiske Pris i medicin. Forskere, læger, samfundets spidser. Et selskab, hun ikke ligefrem var født til, men som hun med årene befandt sig bedre og bedre i.

Hun trak vejret dybt og skulle til at sukke veltilfreds, da hun alt for tydeligt mærkede et blik nagles fast på hende gennem hoben af højt opsat hår og mænd med stramt knyttede butterfly. Disse udefinerlige og urovækkende elektriske udladninger, som kun øjne, der ikke vil en det godt, kan udsende. Og hun trak sig instinktivt til side som et jaget dyr, der søger dækning i buskadset. Lagde sin hånd på sin mands arm og forsøgte at smile, mens hendes øjne flakkede ind mellem festklædte kroppe og lette tåger fra kandelabrene.

En kvinde lagde nakken tilbage i et øjeblikks lattermildhed og åbenbarede derved en åbning mod salens endevæg.

Dér stod han.

Skikkelsen ragede op over alle som et fyrtårn. På trods af duknakket-hed og skæve ben et massivt knejsende vilddyr, hvis øjne gled hen over mængden som søgeprojektører.

Hun mærkede igen hans intense overvågning dybt ind i kroppen og vidste med sikkerhed, at reagerede hun ikke her og nu, så ville alt i hendes liv styrte sammen på sekunder.

“Andreas,” sagde hun, mens hun tog sig til halsen, der allerede nu klæbede af sved. “Kan vi ikke gå? Jeg har det ikke så godt.”

Mere skulle der ikke til. Hendes mand løftede sine mørke øjenbryn, nikkede til de øvrige og drejede væk fra flokken, mens han tog hende under armen. For sådanne handlinger elskede hun ham.

“Tak,” sagde hun. “Det er desværre hovedet igen.”

Han nikkede. Han kendte det kun alt for godt fra sig selv. Lange, mørke aftener i stuen, hvor migrænen satte sig.

Også det var de fælles om.

De nåede frem til festlokalernes massive trappe, da den høje mand gled ind fra siden og stillede sig foran dem.

Han var blevet betragteligt ældre at se på, bemærkede hun. De førhen så gnistrende øjne var blevet matte. Håret uigenkendeligt. Femogtyve år gjorde sit.

“Nete, du her? Nok den sidste, jeg ville have ventet i dette selskab,” sagde han kort.

Hun trak sin mand udenom, men det standsede ikke hendes forfølger. “Kan du ikke huske mig, Nete?” lød stemmen bagfra. “Jo, det kan du da. Curt Wad. Mig husker du bestemt.”

Halvt nede ad trappen indhentede han dem.

“Du er måske direktør Rosens skøge. Er du virkelig nået op i de lag, tænk engang?”

Hun forsøgte at trække sin mand med sig, men Andreas Rosen var ikke kendt for at vende ryggen til problemer. Heller ikke her.

“Vil De være venlig at lade min kone være i fred?” sagde han og led-sagede de afdæmpede ord med et blik, der varslede raseri.

“Jaså.” Den uvelkomne gæst trak sig et skridt tilbage. “Du har nok

trukket Andreas Rosen ind i dit net, Nete. Godt gjort.” Han sendte noget, som andre ville tolke som en skævt smil, men hun vidste bedre. “Det er da fuldstændig undsluppet min opmærksomhed. Jeg kommer ikke så ofte i de her kredse, skal du vide. Læser ikke sladderblade.”

I slowmotion så hun sin mand ryste på hovedet i foragt. Mærkede, hvordan hans hånd greb efter hendes og trak hende efter sig. Et øjeblik kunne hun igen trække vejret. Skridtene under dem smældede som asynkrone ekkoer af hinanden. ‘Lad os komme væk,’ lød de.

De nåede helt ned i garderobedybet, før stemmen igen løftede sig bag dem.

“Hr. Rosen! Så ved De måske ikke, at Deres kone er en luder. En simpel Sprogø-pige, som ikke tager det så nøje, hvem hun spreder benene for. At hendes debile hjerne ikke kender forskel på sandhed og løgn og ...”

Det rykkede i hendes håndled, da hendes mand snurrede rundt, og flere gæster forsøgte at dæmpe manden, der forstyrrede festlighederne. Et par yngre læger, som var kommet til, lænede sig truende mod den høje mands brystkasse, så det, at han var uønsket, blev gjort konkret.

“Andreas, lad være,” råbte hun, da han trådte frem mod gruppen omkring hendes plageånd, men hendes mand lyttede ikke. Alfahannen var allerede i færd med at markere sit territorium.

“Jeg ved ikke, hvem De er,” sagde han. “Men jeg foreslår, at De ikke fremover viser Dem offentligt, før De har lært at begå Dem blandt andre mennesker.”

Den magre skikkelse rejste hovedet over mændene, der holdt ham fast, og alle i garderoben fokuserede på hans tørre læber. Damerne, der stod bag skranken og skilte pelse fra cottoncoats, de, der listede sig forbi, privatchaufførerne, der ventede foran svingdørene.

Og så kom de sætninger, der aldrig måtte komme.

“Så spørg Nete, hvor hun blev steriliseret, hr. Rosen. Spørg hende, hvor mange gange hun har aborteret. Spørg hende, hvordan en isolationscelle føles efter fem dage. Spørg hende om det, og kom ikke til mig med formaninger om social duelighed. Det skal der alligevel bedre folk til, Andreas Rosen.”

Curt Wad rev sig løs af flokken og trådte til side med hadefulde øjne. “Jeg går!” råbte han. “Og du, Nete!” Han pegede mod hende med siddende fingre. “Du kan ryge i helvede, hvor du hører til.”

Det summede i hele rummet, før svingdørene faldt i efter ham.

“Det var Curt Wad,” hviskede en bag dem. “Studiekammerat med dagens prismo dtager, og det er det absolut eneste gode, der er at sige om ham.”

Alligevel sad hun i fælden. Afsløret.

Og folks øjne mønstrede hende. Dvælede ved ting, der kunne afsløre hendes sande jeg. Var udskæringen for dyb? Var hofterne vulgære? Var hendes læber?

Da de fik udleveret frakkerne, føltes garderobedamens varme ånde nærmest giftig. ‘Du er ikke bedre end mig,’ udstrålede hun.

Så hurtigt gik det.

Og hun slog blikket ned og tog sin mand under armen.

Sin elskede mand, hvis øjne hun ikke turde møde.

HUN LYTTETIL motorens sagte, stædige dunken.

De havde ikke sagt et ord til hinanden, men sad hver især og stirrede forbi de pulserende vinduesviskere og ud i efterårsmørket, som de skar sig igennem.

Måske ventede han dementier, men dem kunne hun ikke give ham.

Måske ventede hun, at han kom hende i møde. At han ville hjælpe hende ud af spændetrøjen. Bare se på hende og sige, at uanset hvad så betød det ikke noget. At det var deres elleve år sammen, der talte.

Ikke de syvogtredive år, hun havde levet før det.

Men han tændte for bilradioen og lod rummet fyldes af larmende afstand, mens Sting ledsagede dem sydpå over Sjælland, og Sade og Madonna over Falster og Guldborgsund. Det var natten med de unge, sære sangstemmer. De eneste bånd imellem dem.

Alt det andet forsvandt.

Nogle hundrede meter før landsbyen Blans og et par kilometer fra hovedgården trak han bilen ind på et markestykke.

“Fortæl mig det så,” sagde han med blikket dybt begravet i mørket udenfor. Ikke et varmt ord. Ikke hendes navn som trøst. Bare dette, ‘fortæl mig det så!’

Hun lukkede øjnene. Bad ham forstå, at der var underliggende begivenheder, som forklarede alt, og at den mand, der havde anklaget hende, også var den, som havde været skyld i hendes ulykke.

Men bortset fra det var det rigtigt, hvad der var blevet sagt. Det indrømmede hun med dæmpet stemme.

Alt sammen var rigtigt.

I et altfortærende, pinefuldt øjeblik hørtes kun hans åndedræt. Så vendte han sig mod hende med mørke øjne. “Det er altså derfor, du og jeg ikke har kunnet få børn,” sagde han.

Hun nikkede. Pressede læberne sammen og sagde det, som det var. Jo, hun havde gjort sig skyld i løgne og fortælielser. Hun indrømmede det. Som ung pige havde hun været indsat på Sprogø, men det var uforskyldt. Sket i en kæde af misforståelser, magtmisbrug og svigt. Udelukkende derfor. Og ja, hun havde fået aborter og var blevet steriliseret, men det forfærdelige menneske, de netop havde mødt ...

Han lagde en hånd på hendes arm, og kulden fra den forplantede sig som elektriske stød og fik hende til at holde inde.

Så satte han vognen i gear, slap koblingen, listede gennem byen og accelererede så hurtigt langs engdragene og det mørke vue ud over vandet.

“Jeg beklager, Nete. Men jeg kan ikke tilgive, at du i årevis lod mig leve i blind tro på, at vi kunne blive forældre sammen, det kan jeg bare ikke. Og hvad det øvrige angår, så væmmes jeg ved, hvad jeg har hørt.”

Så holdt han en lille pause, hvor hun mærkede isninger i tindingen og spændinger i nakken.

Han løftede hovedet. Høvent på samme måde, som når han forhandlede med folk, han ikke følte var værdige til hans respekt. Selvsikkert, som når han negligerede dårlige råd.

“Jeg pakker mine ting,” sagde han alt for tydeligt. “Imens har du en

uge til at finde noget andet. Du kan tage dét med dig fra Havngaard, som du vil. Du skal ikke komme til at mangle noget.”

Hun vendte langsomt ansigtet bort fra ham og stirrede ud over vandet. Rullede vinduet en anelse ned og indsnusede lugten af tang. Båret af dybsorte bølger, der endegyldigt ville gribe hende.

Og følelsen fra ensomme, fortvivlede dage på Sprogø, hvor det samme duvende hav lokkede med at gøre en ende på et miserabelt liv, vendte tilbage.

‘Du skal ikke komme til at mangle noget,’ sagde han, som om det betød noget.

Så vidste han virkelig ingenting om hende.

Et øjeblik fikserede hun datoen på uret, 14. november 1985, og mærkede så læberne vibrere, mens hun drejede hovedet og så på ham.

Hans mørke øjne stod som kraniehuller i ansigtet. Kun svinget og vejen forude interesserede ham.

Da løftede hun sin ene hånd langsomt mod rattet. Tog om det i det øjeblik, han skulle til at protestere, og trak så i det, så hårdt hun kunne.

Og vognens enorme kræfter arbejdede forgæves, mens vejen forsvandt under dem, og metalliske lyde i styrtet gennem læhegnet overdøvede hendes mands allersidste protester.

Da de ramte havet, var det næsten som at komme hjem.